

Beszámoló és tervek:
Alkotmánybíráskodás és bírói jogalkalmazás Kutatóműhely

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán a Szemere Bertalan Kutatóközpont keretében a Kari Tanács 2020. március 16-i határozatával új kutatóműhely indult „Alkotmánybíráskodás és bírói jogalkalmazás Kutatóműhely” néven.

A Kutatóműhely tervei szerint a bírói jellegű jogalkalmazó szervek tevékenységével, és különösen e tevékenységfajták egymásra gyakorolt hatásával, az alkotmánybíráskodás és a rendes bírászkodás kapcsolatával foglalkozik. Célja, hogy elemezze az alkotmánybíráskodást mint speciális jogalkalmazó tevékenységet jogelméleti, alkotmánytani és alkotmányjogi szempontból, valamint a bírói jogszolgáltató és jogfejlesztő tevékenységet, mind a jogelmélet, mind az egyes tételes jogtudományok (büntető anyagi és eljárásjog, polgári anyagi és eljárásjog, közigazgatási jog stb. tudománya) szempontjából.

Az elvi jellegű kutatási irány mellett a Kutatóműhely határozott célja kifejezetten a magyar alkotmánybíráskodás és a magyar bírói jogalkalmazás elméleti és gyakorlati kutatása. Különösen fontos vizsgálati szempont az alkotmánybíráskodás és a rendes bírászkodás, illetve specifikusan a magyar Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok (ezen belül is kiemelten a Kúria) közötti kapcsolat. Ennek intézményesített formája az ún. „valódi alkotmányjogi panasz”, így az e rendkívüli jogorvoslat révén az Alkotmánybíróság által elbírálható, alkotmányossági szempontból megítélhető bírói jogértelmező és jogalkalmazó tevékenység a Kutatóműhely tevékenységének központi eleme. Mindemellett a bírói és alkotmánybírási jogértelmező, jogalkalmazó és jogfejlesztő tevékenységgel összefüggő más vizsgálatokat is végzünk.

A Kutatóműhely éves kutatási tervek alapján végzi tevékenységét. A Kutatóműhely keretében végzett kutatások során évenként egy-egy önálló kutatási téma komplex vizsgálatára kerül sor, melyhez a Kutatóműhely tagjain kívül az adott téma kutatására külső elméleti és gyakorlati szakembereket is várunk. Az egy-egy feldolgozott témakör kapcsán elért eredményeket évente konferencia keretében és/vagy tanulmánykötetben kívánjuk bemutatni.

Az első, 2020-2021. évre vonatkozó kutatási téma egy, a szakirodalomban eddig méltatlanul alulértékelt és alulkutatott, de a gyakorlat számára kiemelt jelentőségű jog, **a tisztességes (hatósági és bírósági) eljáráshoz való jog**.

A Kutatóműhely 2020 márciusában indult, és a járványhelyzet miatt is eddig pusztán szervezte a 2020/2021. évben megvalósítandó kutatást. A szervezés véget ért; bár továbbra is várjuk az érdeklődő kollégákat, és szívesen vesszük csatlakozásukat, összeállt az a kutatói gárda, akik részt vesznek a 2020/2021. évi kutatásban, a tisztességes eljáráshoz való jog tudományos és gyakorlati szakmai körüljárásában. Örömteli, hogy **mind károlis oktatók, mind külső szakemberek (bírók, alkotmánybírók) is csatlakoztak a Műhelyhez**.

A most következő kutatási évben megvalósítandó kutatások eredményeinek prezentációjára **egyrészt egy tanulmánykötetet, másrészt egy szakmai konferenciát tervezünk, mindkettőt jövő tavaszra**. A járványhelyzet függvényében elképzelhető más szakmai rendezvény idén őszi megtartása is (pl. szimpózium, vita), ez azonban jelenleg nem tervezhető.

Mellékelem a Műhelyben történő kutatómunkában való részvételét már megerősítő jogász kollégák listáját, valamint a vállalt kutatási altéma megjelölését.

Budapest, 2020. június 12.

Tóth J. Zoltán
a Kutatóműhely vezetője